

Mk. 7

Zondag 20 augustus morgendienst Hege Stins

Eerste lezing: JESAJA 2, 1-5

Tweede lezing: MARKUS 7, 24-30

Gemeente van Jezus,

Jezus voldoet niet aan al onze verwachtingen, maar Hij doet wel de wil van God.

Dat is de kortste samenvatting van Markus 7, die ik kan bedenken.

Jezus voldoet niet aan al onze verwachtingen, maar Hij doet wel de wil van God.

In zijn eigen tijd voldeed Jezus al niet aan de verwachtingen.

Hij bleek niet de nieuwe koning, die de bezetters het land zou uit jagen.

Jezus bleek niet de nieuwe hogepriester, die de macht van de geestelijken zou breken.

Jezus bleek niet de medicijnman voor de wereld, Hij genas immers maar enkelen.

Jezus bleek niet de vernieuwer te zijn die men verwachtte.

Jezus bleek ook niet de man van de toekomst, want zijn levensweg ging doelbewust naar het gevaar, naar het kruis.

En als wij nu de Schriften openen, en als we eerlijk lezen wat er staat, dan voldoet Jezus ook niet aan onze verwachtingen.

De Zoon van God, die moet toch in staat zijn, ook nu nog, om al die zieken bij ons te genezen.

Zo machtig is toch God!?

Jezus voldoet niet aan onze verwachting, dat we Hem altijd bij ons voelen.

Onze relatie met God staat onder constante druk: Twijfel verwijdert ons van God. Ons geloof wordt op de proef gesteld.

Wij zijn getuige van een wereld waarin de agressie overal aanwezig is. Waar is nog zachtmoedigheid te vinden? Het leven is een spel van macht, van moord en doodslag. En waar is God?

En dan proberen we ons toch vast te houden aan het Woord van die God.

En daar balanceren we wat tussenin. Tussen onze vragen en ons verlangen. Tussen wat we merken van God en wat we verwachten van God. En dat is een zeer onzekere balans.

Want er hoeft maar iets mis te gaan en we vallen in die put van vragen die geen antwoord krijgen.

Toch doet Jezus de wil van God.

Zoals zo velen dag in dag uit, in kleine en in grote dingen de wil van God doen.

En zelfs mensen die totaal uit balans zijn geraakt doen nog de wil van God, zo is mijn ervaring.

Hoe blijven we overeind, hoe blijven we in balans? Hoe kunnen we volgelingen van die Jezus zijn en blijven? Op die vraag wil ik vanmorgen met u een antwoord vinden. Hoe leven wij met Jezus, met God, die niet aan al onze verwachtingen voldoet? Een heel wezenlijke reële vraag, denk ik.

En ik zeg er meteen bij dat ik vanavond in de dienst het vervolg wil behandelen uit Markus 7, waar het gaat over de genezing van een doofstomme man. Vanmorgen zoeken we naar hoe wij leven met God, en vanavond zullen we ontdekken hoe God met ons leeft, wat Hij van ons verwacht.

Maar nu over die griekse vrouw. Ze treft Jezus op een moment, dat Hij Galilea had verlaten. De druk van de massa werd hem te groot, en hij was over de noordgrens gegaan, naar het huidige Libanon, om wat rust te vinden. Jezus ging een huis binnen om zich daarin te verbergen, maar Hij kon niet verborgen blijven, staat er.

Een griekse vrouw hoort dat Jezus dicht bij haar is en ze brengt haar zieke dochtertje naar Hem. Ze had gehoord dat Jezus mensen kon genezen en ze is vol verwachting, dat Hij ook haar kind beter zal kunnen maken. Haar kind heeft last van zieke geesten, die haar plagen.

Zoals wel vaker zegt Jezus iets tegen deze vrouw, wat je op dat moment totaal niet zou verwachten. Hij zegt: "Laat de kinderen verzadigd worden, want je moet het brood niet van kinderen afnemen en het aan de honden voorwerpen."

Een vreemde uitspraak. Maar begrijpelijk als je bedenkt dat de joden vonden dat hun geloof alleen voor henzelf bestemd was. Als je niet joods was, dan was je een vreemde, een hond, dat woord gebruikte men ook. Jezus wijst het verzoek tot genezing af door deze vrouw op haar plaats te wijzen. Ze is in wezen een hond.

Maar zij laat zich niet van de wijs brengen, en ze antwoordt: Maar Heer, de honden eten toch de kruimels onder de tafel van de kinderen.

Zij mag dan in de ogen van de jood een hond zijn, dat weet ze ook wel, maar zij laat zich niet van haar plan afbrengen genezing te vinden voor haar zieke kind.

Deze vrouw kende misschien iets van het jodendom van de Tora. Zij wist wellicht dat God niet alleen de joden maar de gehele wereld op het oog heeft. En zo geloven ook wij dat God zijn Zoon heeft gezonden om de gehele wereld te redden, en niet alleen maar een bepaalde groep.

Wij denken ook wel eens aan medemensen als aan honden. Wij denken en zeggen ook wel eens, dat een ander mens minder is dan wijzelf. Een minder soort mens.

En ook omgekeerd: Er zullen vast ook mensen zijn die ons christenen maar een stelletje schijnheilige honden vinden. Wij brengen grenzen aan om onszelf te beschermen en om onze eigenheid te behouden.

En deze griekse vrouw kent dat proces. Zij kent haar plaats in de ogen van deze jood Jezus, dat ze voor Hem een hond is.

Maar omwille van haar zieke kind blijft ze volhouden.

En Jezus? Die geeft zich na dit antwoord gewonnen. Ik neem aan dat haar antwoord zelfs Hem verbaasd heeft. Hij geeft zich gewonnen. Jezus beseft ook zelf, dat zijn Vader in de hemel er niet alleen voor de jood is maar ook voor de griek. En Hij zegt tot haar: "Om dit woord, ga heen, de boze geest is uit uw dochter gevaren."

En ook dat verwachten wij niet van Jezus: Dat hij zich laat overtuigen van zijn eigen ongelijk, dat Hij zich zo gewonnen geeft, dat Hij hier een grens overgaat. Dat hadden wij niet van Jezus verwacht, maar Hij doet gewoon de wil van God.

En God kan inderdaad mensen van inzicht doen veranderen. God kan ons winnen voor een bepaalde zaak. En soms worden ook wij overtuigd door de wijsheid van een medemens.

Voor zijn tijdgenoten overschrijdt Jezus hier een grens die niet overschreden zou mogen worden. Voor de jood in die dagen was een vreemde onrein. Maar het is de wil van God dat barrières tussen mensen worden opgeheven, etnische grenzen, geloofsgrenzen, politieke grenzen, machtsgrenzen.

Gods liefde gaat uit naar alle mensenkinderen.

En als ik het sterk mag uitdrukken: Voordat wij onze naaste een hond kunnen noemen, heeft God hem al liefgehad. Dat is het inzicht waardoor zelfs Jezus zich gewonnen geeft.

Oog in oog met deze Griekse moeder beseft Hij haar liefde voor haar kind.

En nu ontdekken we misschien wat hier aan de hand is. Het is namelijk belangrijker dat de wil van God wordt gedaan, dan dat onze verwachtingen bevredigd worden.

Dit is een krachtige stelling, daar ben ik me van bewust, maar zo leer ik het hier uit het Markusevangelie.

Ik begin vanmorgen met te zeggen dat Jezus niet aan al onze verwachtingen voldoet, maar wel aan de wil van God. En Marcus zegt ons: De wil van God te doen is zoveel belangrijker dan onze menselijke verlangens.

Ik hoef denk ik niet meer uit te leggen wat de wil van God is.

Dat weten we wel: Gods wil is alles waar Jezus voor staat: Vriendschap, zachtmoedigheid, respect, liefde enzovoort. En ons geweten is de graadmeter, of we de wil van God doen of niet.

Gods wil doen is zoveel belangrijker dan wat wij verlangen of verwachten.

De genezing van een kind is zoveel belangrijker dan het feit dat haar moeder een hond wordt genoemd door een medemens.

Grenzen worden overschreden door onze God. En wij worden uitgenodigd zelf over grenzen heen te gaan.

En dat is moeilijk voor de moderne mens.

De moderne mens probeert meestal zonder religie te leven, maar slaagt daar niet geweldig in.

En wij proberen het heel vaak zonder God te redden. Onze plannenmakerij, onze carrière, onze opvoeding, ons werk, het staat vaak ver verwijderd van God.

En vele van Jezus' tijdgenoten raken juist door wat Jezus doet verder verwijderd van God.

Je ziet in het Marcusevangelie dat hoe groter de tekens zijn die Jezus doet, des te meer groeit het onbegrip over zijn optreden.

En als je dat vertaalt naar nu, zou je kunnen zeggen: Hoe meer de wil van God wordt gedaan, des te groter wordt ons onbegrip over die God.

Hoe dan verder, wij en die God?

Hoe vinden we de balans in ons geloof?

Er is maar een weg: Opnieuw ons oor te luisteren leggen bij de Schriften. Ieder woord tot ons hart laten doordringen, en daar hoop en geloof uit putten.

Laten we nog een keer nauwkeurig lezen: Er staat: Jezus kon niet verborgen blijven.

Je mag voelen welke troost er in deze woorden schuilgaat. Jezus kan niet verborgen blijven, dat betekent: De wil van God kan niet verborgen blijven.

En het verzet tegen Gods wil, de agressie in de samenleving, de haat jegens vreemdelingen, de verstoorde verhoudingen tussen mensen en volken, de oorlog, de terreur, al dat verzet tegen Gods koninkrijk wordt dagelijks gebroken door de goede wil van God.

God drijft dagelijkse de boze geesten uit uit onze samenleving.
Het is een dagelijkse strijd, vaak tegen de klippen op.
En juist de mens, door God geschapen, juist de mens dwarsboomt zo vaak het werk van God.

En als we dan tenslotte kijken naar Jezus die dagelijks het werk van God verricht, als we dan kijken naar de genezing van dit Griekse meisje, dan voelen we de vreugde dat dit kind genezen wordt, maar al gauw komen ook onze vragen, waarom dit ene meisje wel en al die anderen niet. Waarom haar kind wel gered en mijn kind niet, zo vragen velen van ons zich af hier in Stiens. Die vragen brengen ons uit balans.

Maar een ding zijn we nog vergeten. Een punt is van wezenlijk belang voor alles wat Jezus doet en zegt. Wat Jezus doet aan één mens, dat doet Jezus aan alle mensen.

Zo luidt immers ook die joodse wijsheid: Wie een mensenleven redt, die redt de wereld.

Zo is het in alles met het leven en werken van Jezus. En zo is ook met het sterven en opstaan van Jezus. Wanneer Jezus een ziek kind geneest dan raakt Hij daarmee alle zieke kinderen aan. En in die voetstappen worden wij genodigd te gaan.

Als Jezus de grens doorbreekt tussen joden en grieken, en wanneer Hij zijn eigen volk leert dat heidenen geen honden zijn, dan worden wij aangespoord datzelfde te doen. Om net als Jezus grenzen te overschrijden, als dat nodig is voor Gods koninkrijk.

Wat Jezus aan een mens doet, dat doet hij aan alle mensen.
Wat God mij doet, dat doet Hij ook jou.
Dat is het goddelijk wonder waaruit en waarin wij mogen geloven.
Als we dit vasthouden, dan zullen we minder uit balans raken.

Er is geen enkele garantie dat ons leven minder onherbergzaam zal worden, niemand kan je voorspellen of je toekomst gelukkig of verdrietig zal zijn. Veel lijkt af te hangen van onze eigen keuzes en veel dingen lijken af te hangen van eenvoudig geluk of domme pech.

Maar geloof dat ontvangen we uit het besef, dat God in deze onherbergzame wereld voortgaat met zijn werk. En dat zien we aan Jezus, die tegen alle onbegrip in doorgaat met de goede werken van zijn Vader.

Het Marcusevangelie speelt zich voornamelijk af in de avond of in de nacht. De schemer en het donker symboliseren het verzet tegen Gods wil. Pas in het laatste hoofdstuk met Pasen, gaat de zon weer op in het Marcusevangelie. Het donker overweegt bij hem, ook al heeft de duisternis niet de overhand.

Want in en rond de verschijning van Jezus kondigt zich een nieuwe wereldorde aan, een Vrederijk, dat heil en zegen brengt. Lichtflitsen van Pasen schieten door de schemer en het donker.

Waar de wereld nu nog op wacht, dat is dat velen zich gewonnen geven voor dat vrederijk

Dat ieder mens van harte zal meewerken aan dat rijk van liefde en kracht. Het lijkt nog ver weg, maar wat God doet, kan en zal niet verborgen blijven. Zo nu en dan ervaren we dat heel persoonlijk, maar bovenal bidden we dat toe aan deze prachtige wereld.

Leven met God die niet aan al onze verwachtingen voldoet. Dat vereist vertrouwen. Dat vraagt overgave en geloof. En wat de Heer doet aan een van ons, dat doet Hij aan en voor allen.

(De nood is groot in deze wereld, maar zij is nooit uit Gods oog)

AMEN